

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunpuj>
ดำเนินการวารสารโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Creative Leadership Of School Administrators Under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office2

สุรีย์พร ไกรสิน¹, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์²

Sureephom Kraisin¹ and Sumalee Sriputtarin²

Received: October 24, 2023 Revised: November 24, 2023 Accepted: December 29, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 232 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ และวิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ความต้องการจำเป็น

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Graduate Student Master of Education Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์, ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Assistant Professor, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

Abstract

This research aimed (1) to examine the current and desirable situations on creative leadership of school administrators, and (2) to assess the needs for creative leadership of school administrators. The samples were 232 school administrators and teachers in schools under Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 followed percent criterion in the sample sized specification, and they were selected by Stratified Random Sampling. The instruments used were 2 aspects of questionnaires: 1) a questionnaire on the current situation for creative leadership of school administrators, and (2) a questionnaire on the desirable situations for creative leadership of school administrators. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation and the Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$).

The results revealed that (1) the overall current situations for creative leadership of school administrators were at the high level, and the overall desirable situations for creative leadership of school administrators were at the highest level. (2) The needs for creative leadership of school administrators in overall and in individual aspects overall and in each aspect sorted from highest to lowest average, namely creativity, flexibility and adaptability, teamwork, vision, and individualized consideration.

Keywords: Leadership, Creative Leadership, Needs

บทนำ

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อพลิกโฉมประเทศไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้นวัตกรรมเป็นฐานมีหลายปัจจัยที่สนับสนุนทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีบทบาทในการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะมากขึ้นมีสถาบันการศึกษาและแพลตฟอร์มฝึกอบรมจำนวนมาก รวมถึงคนไทยมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นที่สามารถฝึกอบรมทั้งการฝึกซ้ำและการฝึกยกระดับเพื่อเพิ่มสมรรถนะ เพื่อการวางแผนจัดการเรียนและการอบรม หมายความว่า 12 ประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตมุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 จำนวน 2 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 1) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป้าหมายที่ 2) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566) สิ่งที่เป็นกำลังในการขับเคลื่อน และผลักดันให้องค์กรเหล่านั้นประสบความสำเร็จได้ ส่วนหนึ่งที่สำคัญคือเป็นผลมาจากการที่องค์กรนั้น ๆ มีผู้นำที่ดีและมีคุณภาพในการบริหารงาน บริหารคนและบริหารการเปลี่ยนแปลง จนสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรมุ่งหวัง ทว่าการที่องค์กรจะมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่ใช่ในเวลาที่ต้องการ ตลอดทั้งเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถนำพาองค์กรบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดท่ามกลางบริบทและสถานการณ์ที่ซับซ้อนไม่แน่นอนได้นั้น กลับไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากไม่มีผู้นำคนใดมีความรอบรู้ไปทุกเรื่องและรอบด้านในทันทีทันใด หรือเก่งทุกสถานการณ์ ดังนั้นองค์กรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและบ่มเพาะผู้นำ เพื่อหล่อหลอมความเป็นผู้นำให้ดีที่สุดและพร้อมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งภาวะผู้นำ

เป็นเรื่องที่องค์กรควรมีความเข้าใจในภาพรวม เพื่อจะได้พัฒนาผู้นำตามความต้องการและตอบโจทย์ขององค์กร (พัชรา วาณิชชิต, 2560)

ภาวะผู้นำถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาในการบ่งบอกถึงความพร้อมที่จะสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองให้เพิ่มสูงขึ้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการตอบสนองเชิงจินตนาการ (Imaginative) และการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนต่อโอกาสต่าง ๆ ในประเด็นต่าง ๆ อย่างท้าทาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมองการคิด และการทำสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน เพื่อจะเสริมสร้างโอกาสให้กับทุกคน วิโรจน์ สารัตนะ (2553) กล่าวว่า การพัฒนาผู้นำในอนาคตจะต้องให้มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ (Initiative) จะเน้นในด้านการเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ ส่งเสริมความคิดนอกกรอบ (Think out of the box) ในทางสร้างสรรค์ภายในองค์กร

ภาวะผู้นำยุคใหม่ที่น่าทึ่งการบริหารในองค์กรและการบริหารที่ส่งผลไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงานในองค์กร คือความสามารถของผู้นำที่จะทำให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการสร้างพันธกิจแรงจูงใจ วิสัยทัศน์ การสร้างระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันกับผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นผู้นำที่มุ่งทั้งงานและคน โดยใช้แนวความคิด ผู้นำเชิงลักษณะ แนวคิดผู้นำเชิงพฤติกรรม แนวคิดผู้นำเชิงสถานการณ์ แนวคิดภาวะผู้นำสมัยใหม่ แนวคิดผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และการนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นภาวะผู้นำที่ดีมีประสิทธิภาพ (ทวีสันต์ วิชัยวงษ์, 2562) ดังนั้น การเป็นผู้นำจึงเป็นศิลปะของการบริหารภายในองค์กร มีความมั่นใจ เชื่อมมั่นในตัวผู้นำ มีความเคารพนับถือให้ความร่วมมือผู้นำด้วยความจริงใจ การปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อจะปฏิบัติภารกิจลุล่วงไปด้วยดี ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จในยุคปัจจุบัน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อาศัยความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า ในโรงเรียนหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคน โดยการแสดงบทบาท ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยหลักการ 10 ประการ คือ 1) การเรียนรู้แบบทีม 2) มองครุว่าเป็นผู้นำการไว้วางใจ 3) สนับสนุนความคิดริเริ่ม 4) คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ 5) ให้ความสนใจกับคน 6) ให้ความสำคัญกับคน 7) สร้างเครือข่ายให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง 8) เอาใจใส่ใกล้ชิด 9) กระจายอำนาจการตัดสินใจ และ 10) มีความสามารถสูงในการปฏิบัติการกิจอยู่ท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน องค์กรที่จะประสบผลสำเร็จจะต้องดำเนินงานโดยใช้ความรู้เป็นฐานมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์หรือมีแนวคิดทางบวกเพื่อเป็นช่องทางในการพัฒนาตนเองเข้าสู่ความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ โดยมีหลักการ 10 ประการ คือ (1) เป็นผู้นำการเรียนรู้การทำงานเป็นทีม (2) การมีทัศนคติเชิงบวก (3) เป็นผู้นำที่มีความไว้วางใจ (4) เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (5) เป็นผู้นำที่ให้ความสำคัญกับการทำงานและมีความเป็นผู้นำของผู้นำที่ดี (6) เป็นผู้นำสร้างแรงจูงใจให้ความสำคัญต่อลูกค้า (7) เป็นผู้นำการสร้างเครือข่ายการสื่อสารแบบสองทาง (8) เป็นผู้นำสัมพันธ์ภาพและความใกล้ชิด (9) เป็นผู้นำกระจายอำนาจและการตัดสินใจ และ(10) เป็นผู้นำบริหารความเสี่ยง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรในการบริหารให้องค์กรมีความก้าวหน้าและมีความเจริญรุ่งเรืองขององค์กร มีความสามารถในการคาดการณ์ไว้วางหน้า และสร้างวัฒนธรรมใหม่อย่างกว้างขวาง ซึ่งเหมาะสมกับปัจจุบันและในอนาคตอย่างยิ่ง (ปิลันธน์ วีระภัทรกุล, 2561)

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การทำงานเป็นทีม การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้กำหนดแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทของการบริหารจัดการศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลงและสภาพที่เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ได้ข้อค้นพบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการศึกษาและสังเคราะห์จากเอกสารของ นักวิชาการและนักการศึกษา Parker and Begnand (2004); Ash and Persall (2007); Palus and Horth (2009); Stoll and Temperley (2009); พสุ เดชะรินทร์ (2553); ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2553); นเรศ บุญช่วย (2555); ชนภรณ์ อีอัครกุล (2560); ภควรรณ ลุนสำโรง (2560) และพิมพ์ศนิตา จิงสุทธีวงศ์ (2563) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การมีวิสัยทัศน์ (Vision) (2) การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptation) (3) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) (4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) และ (5) การมีความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

ประโยชน์ของการวิจัย

ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำ พัฒนาบุคลิกภาพผู้บริหารสถานศึกษา การวางแผนการจัดการศึกษาของโรงเรียน และการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อไปพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานในและพัฒนสถานศึกษาต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ปีการศึกษา 2566 รวมจำนวน 2,313 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 181 คน และครู จำนวน 2,132 คน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ปีการศึกษา 2566 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จากกลุ่มตัวอย่างได้มาจากกลุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครู จำนวน 162 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 232 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีจำนวน 2 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาหรือระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .65-.88 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 และ (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา รายข้อระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .63-.95 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 แบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ และขนาดสถานศึกษาเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมแบบสอบถามโดยผู้ศึกษาจัดส่ง แบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จ ภายใน 15 วัน

3.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบออนไลน์ (Google Form) จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 232 ฉบับ ได้คืน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายความเรียง

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายความเรียงและใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่
พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการ
จำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง
ประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม
นครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีวิสัยทัศน์	4.30	.45	มาก	4.93	.12	มากที่สุด
2. การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.24	.44	มาก	4.94	.12	มากที่สุด
3. การทำงานเป็นทีม	4.27	.44	มาก	4.93	.13	มากที่สุด
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.28	.45	มาก	4.91	.14	มากที่สุด
5. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.22	.38	มาก	4.96	.09	มากที่สุด
รวม	4.26	.28	มาก	4.93	.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.22 - 4.30$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การมีวิสัยทัศน์
($\bar{X} = 4.30$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.22$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ใน
ระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.91 - 4.96$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 5 ด้านการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.96$)
และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.91$)

การประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

การประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหาคำดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. การมีวิสัยทัศน์	4.30	4.93	.148	4
2. การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.24	4.94	.165	2
3. การทำงานเป็นทีม	4.27	4.93	.156	3
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.28	4.91	.147	5
5. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.22	4.96	.174	1
รวม	4.26	4.93	.158	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยรวมเท่ากับ .158 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม คือด้านที่ 5 การมีความคิดสร้างสรรค์ ($PNI_{Modified} = .174$) และด้านที่ 2 การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($PNI_{Modified} = .165$)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ ส่วนผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ และการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้นำที่แสดงออกในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยไตร่ตรองความคิดอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ ในการติดต่อประสานงาน การปรับตัวและยืดหยุ่นทั้งเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น มีวิสัยทัศน์ มีการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และมีกระบวนการต่าง ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สถานศึกษา ไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แอช และเพอร์ซอลล์ (Ash and Persall, 2007) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรม ผู้นำที่ควรจะพัฒนาอย่างกว้างขวางเพราะเป็นการปรับกระบวนการใหม่ของการเป็นผู้นำเชิงคุณภาพ (Quality Leadership) ในโลกและสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแสดงถึง คุณลักษณะของผู้นำที่เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลาที่ตนคิดการคิดซึ่งบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่า ศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่ พร้อมจะก้าวข้ามอุปสรรคมีความคิดสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางกระบวนการ ความคิด การกระทำและรู้จักพลิกเปลี่ยนวิกฤตที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาส รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิต รู้จักพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ จิตวิญญาณ เป็นที่ยอมรับของสมาชิกทีมงาน โดยอัตโนมัติทำให้การทำงานในองค์กรราบรื่นและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ จุฑามาส ชุนหวน (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ เกรียงไกร นามทองใบ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะสมรรถนะของผู้นำที่เรียกว่า “ผู้นำเชิง สร้างสรรค์” เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้รอดพ้นและได้รับชัยชนะเหนือสภาพแวดล้อมที่ ปรับเปลี่ยนอย่างรุนแรง โดยผู้นำนั้นจะต้องมีกระบวนการคิดในเชิง สร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นนักการทูตและรู้จักใช้อุบายที่แยบคาย รู้งาน มีระเบียบระเบียบ โนมน้ำใจจิตใจ ผู้อื่นได้ ซึ่งองค์กรหนึ่ง ๆ จะมีการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร จึง จำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำเป็นต้องอาศัยเวลา ทรัพยากรและโอกาส เพื่อให้มีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเปลี่ยนความคิดเดิม ๆ และเผชิญกับความเชื่อมั่นกับแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่สร้างขึ้น (Harris, 2009) สอดคล้อง กับการวิจัยของ พุทธิชาติ ภูจอมจิต (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับการวิจัยของ ยงยุทธ ไชยชนะ และลักขณา สรวิวัฒน์ (2562) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลในแง่มุมมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเกิดการเรียนรู้ เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นความคิดเชิงจินตนาการ ซึ่งนำไปสู่การคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือเพื่อการแก้ไขปัญหาโดยอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ที่ผ่านมาทำงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ จึงมีความจำเป็นในการมองหาทางเลือกหลายทิศทาง โดยการคิดอย่างรอบด้านครอบคลุมทั้งในแนวกว้างและแนวลึกตลอดจน สามารถสร้างแนวคิดใหม่ที่จะส่งผลให้องค์กรสามารถแก้ปัญหา รวมทั้งแนวทางในดำเนินงาน การพัฒนางาน หน่วยงานด้วยแนวคิดใหม่ ๆ ได้ ๆ (Robinson, 2007) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าอิสระของ ฐานะมาศ หาดยาว (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นในของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ด้านความสามารถทางเชาว์ปัญญา ด้านมีการปรับตัวและยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านความไว้วางใจตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรัตน์ หาญประชุม (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีความต้องการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้าน การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกล ในแง่มุมมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเกิดการเรียนรู้ เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นความคิดเชิงจินตนาการ ซึ่งนำไปสู่การคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือเพื่อการแก้ไขปัญหาโดยอาศัย การบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ที่ผ่านมาทำงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์ยังมีความต้องการในการพัฒนาเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงควรพัฒนาผู้บริหารด้านความคิดสร้างสรรค์ อาทิ ด้านการใช้นวัตกรรม ทักษะหรือกระบวนการคิดวางแผนการทำงาน ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรจัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรในสังกัดต่อไป

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หาแนวทางเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง สร้างความรับผิดชอบ มีเหตุผล มีสติปัญญา มีความศรัทธา มีความคาดหวัง มีการตัดสินใจ มีการแก้ปัญหา ที่ดี เพื่อมาสร้างภาพที่มีเหตุผลอันจะนำไปสู่ความเป็นจริงและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

2. ควรศึกษาแนวทางการเสริมสร้างและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

4. ควรมีการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร นามทองใบ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑามาส ชุ่นหวาน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ฐานมาศ หาดยาว. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์. [สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทวีสันต์ วิชัยวงษ์. (2562). ภาวะผู้นำยุคใหม่และทักษะในการบริหารงานในองค์กร. วารสารแสงอีสาน, 16(2), 667-680.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- ปิลันธน์ วีระภัทรกุล. (2561). รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิชาการ รมยสาร, 16(1), 137-150.
- พัทธรินา หาญประชุม. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรา วาณิชชิล. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำ จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา. ปัญญาชน.
- พุทธชาติ ภูจอมจิต. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 17(1), 109-117.
- ยงยุทธ ไชยชนะ และลักขณา สิริวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29. วารสารมหาวิทยาลัยร้อยเอ็ด, 14(2), 165-175.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). ทิพย์วิสุทธิ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). แนวคิดและหลักการนักวิจัยวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณปี.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. [เอกสารไม่มีการตีพิมพ์]. กลุ่มนโยบายและแผน.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13* (พ.ศ. 2566-2570). บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

Ash, R, and Persall, M. (2007). *The principal as chief learning officer, the new work of formative leadership*. Birmingham: Stamford University Birmingham.

Harris, (A.). (2009). Creative leadership. *Journal of Mangement in Education*. 23(1), 9-11.
<https://shorturl.asia/oOux4>

Robinson, K. (2007). *The Principles of Creative Leadership*. New York: McGraw-Hill.